

Justitiedepartementet

Ju2020/01026/L7

Promemorian Särskilda regler om uppehållstillstånd för att delta i uppdragsutbildningar och vissa specialiseringsutbildningar

I promemorian Särskilda regler om uppehållstillstånd för att delta i uppdragsutbildningar och vissa specialiseringsutbildningar, diarienummer: Ju2020/01026/L7 lämnas förslag på särskilda regler i utlänningsförordningen om uppehållstillstånd för utlänningar som deltar i uppdragsutbildningar och vissa specialiseringsutbildningar i Sverige. Syftet med förslagen är att förtydliga vad som gäller i fråga om uppehållstillstånd för utlänningar som avser att delta i uppdragsutbildningar på högskolor och universitet samt vissa specialiseringsutbildningar.

Saco tillstyrker i huvudsak promemorians förslag.

- Saco delar promemorians intentioner att förtydliga vad som gäller vid ansökan om uppehållstillstånd att delta i uppdragsutbildning och viss specialiseringsutbildning.
- Saco tillstyrker promemorians förslag att uppehållstillstånd ska beviljas om förutsättningarna och villkoren som anges för att delta i uppdragsutbildning eller specialiseringsutbildning är uppfyllda.
- Saco tillstyrker förslaget att förlängningsansökan ska kunna prövas och bifallas under tiden som den sökande befinner sig i Sverige.
- Saco ställer sig också bakom att medföljande familjemedlemmar ska beviljas uppehållstillstånd. Som medföljande familjemedlem bör de också ges rätt att arbeta i Sverige.

Saco anser också att det i promemorian bör tilläggas eller förtydligas att:

- Upphållstillstånd för deltagande i uppdragsutbildning även ska gälla deltagande i beställd utbildning.
- Uppdragsgivaren bör säkerställa studieavsikten för deltagande i uppdragsutbildning.

Övergripande kommentarer

En tredjelandsmedborgare som har antagits till en högskoleutbildning i Sverige kan, enligt 5b kap. 3 § i UtL, beviljas uppehållstillstånd för sin studietid. Motsvarande grund för uppehållstillstånd gäller inte deltagare i en uppdragsutbildning. Det beror på att det är uppdragsgivaren och inte högskolan som utser deltagaren till utbildningen.

Upphållstillståndet för att delta i uppdragsutbildning har istället beviljas med stöd av den allmänna bestämmelsen om uppehållstillstånd för studier i 5 kap. 10 § UtL. För att tydliggöra under vilka förutsättningar deltagare i uppdragsutbildningar kan beviljas uppehållstillstånd föreslår regeringen att särskilda bestämmelser ska införas vid ansökan om uppehållstillstånd för att delta i uppdragsutbildning och vissa specialiseringsutbildningar.

Saco delar regeringens intentioner och promemorians huvudsakliga förslag. Sveriges roll som kunskapsnation och Sveriges attraktionskraft som slutdestination äventyras när villkoren för uppehållstillstånd är allmänt hållna och tvetydliga, både för dem som ansöker om uppehållstillstånd och för dem som ska hanterat ansökan. För att ytterligare förtydliga förutsättningarna för uppehållstillstånd vid deltagande i uppdragsutbildning anser Saco att det i promemorian bör tilläggas följande:

Upphållstillstånd för deltagande uppdragsutbildning ska även gälla deltagande i beställd utbildning.

Beställd utbildning är uppdragsutbildning som ett lärosäte i Sverige kan genomföra åt en annan högskola i land utanför EU. Sådan utbildning får endast köpas för studenter som har antagits till utbildning hos den högskola som köper utbildningen. I promemorian föreslås att förutsättningar för uppehållstillstånd endast ska gälla deltagare i uppdragsutbildningar som regleras enligt förordningen om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor (2002:760) eller deltagande i specialiseringsutbildning för läkare eller tandläkare enligt 4 § patientsäkerhetslagen. Beställd utbildning regleras dock inte i lag eller förordning utan endast kortfattat i regleringsbrevet för statliga universitet och högskolor. Det finns en alltså en risk för att deltagare i beställd utbildning faller utanför tillämpningsområdet för bestämmelser som föreslås i promemorian. Saco anser därför att det i promemorian bör tilläggas att uppehållstillstånd för deltagande i uppdragsutbildning även ska gälla deltagande på beställd utbildning.

Uppdragsgivaren bör säkerställa studieavsikten vid deltagande i uppdragsutbildning

En ansökan om uppehållstillstånd för studier inom högre utbildning får vägras bland annat om det finns grundad anledning att anta att utlänningen avser att vistas i Sverige av andra skäl än dem som ansökan

avser (5 b kap. 12 § andra stycket 2 UtlL). Migrationsverket ställer i dag krav på att den sökande ska visa studieavsikt för att uppehållstillstånd ska beviljas. Det innebär bland annat att den sökande behöver visa att studierna är det huvudsakliga syftet med vistelsen i Sverige. Saco anser att det i första hand är uppdragsgivaren för uppdragsutbildningen som ska säkerställa deltagarens studieavsikt och uppdragsutbildningens relevans vid misstanke om att det finns andra skäl än den som ansökan om uppehållstillstånd avser.

Med vänlig hälsning
Sveriges akademikers centralorganisation

Lena Granqvist
Samhällspolitisk chef

Ana Andric
Utredare